

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSA Monika Koba (sprawozdawca)

ze skargi powoda

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 kwietnia 2008 r., w sprawie z powództwa S. K.

przeciwko Wójtowi Gminy C. i Gminie C.

o zapłatę, rentę i ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 lutego 2013 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 11 października 2012 r.,

1) oddala zażalenie,

2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego na rzecz adwokata P. S. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Uzasadnienie

Postanowieniem z 11 października 2012 r Sąd Apelacyjny odrzucił skargę S. K. o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 8 kwietnia 2008 r, wydanym w sprawie I ACa ..08, jako wniesioną po upływie przepisanej terminu i nie opartą na ustawowej podstawie wznowienia.

Wyjaśnił, iż w zakresie w jakim skarżący upatrywał podstawy wznowienia postępowania w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 marca 2011 r, wydanym w sprawie K 35/08 (Dz. U. Nr 64, poz. 342) oraz odnosił się do nowych dowodów powiązanych z wynikami postępowania dowodowego w sprawie I C .../11 Sądu Okręgowego w T., skarga wniesiona została po upływie trzymiesięcznego terminu (art. 407§1 i 2 k.p.c.). Ponadto skarga nie opiera się na ustawowej podstawie wznowienia, skoro środek dowodowy, który powstał po uprawomocnieniu się wyroku nie może stanowić podstawy wznowienia w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c.

W zażaleniu skarżący kwestionując odrzucenie skargi wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zarzucając naruszenie art. 410 § 1 zd.1 k.p.c. poprzez błędną wykładnię, niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że skarga o wznowienie postępowania nie jest oparta na ustawowej podstawie i została wniesiona po upływie ustawowego terminu oraz naruszenie art. 410 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nie wezwanie skarżącego do uprawdopodobnienia okoliczności stwierdzających zachowanie terminu i dopuszczalność wznowienia.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Art. 410 § 1 k.p.c. zawiera nakaz odrzucenia skargi o wznowienie postępowania wniesionej po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalnej lub nieopartej na ustawowej podstawie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, które należy podzielić, że skarga o wznowienie postępowania nie opiera się na ustawowej podstawie nie tylko wtedy, gdy podana w skardze podstawa nie odpowiada wzorcowi którejkolwiek z podstaw wskazanych w art. 401, 401¹ lub 403 k.p.c., lecz także wtedy gdy podstawa ta odpowiada wprawdzie formalnie takiemu wzorcowi, ale już z twierdzeń skargi wynika, że podstawa ta nie zachodzi (por. postanowienie Sądu Najwyższego

z 24 stycznia 2007 r., III CZ 1/07, Lex Polonica nr 2120632; wyrok Sądu Najwyższego z 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, Lex Polonica nr 1402230; postanowienia Sądu Najwyższego z 30 maja 2007 r., IV CZ 22/07, Lex nr 533863; z 13 lutego 2009 r., II CZ 97/08, Lex Polonica nr 3026146; z 19 marca 2009 r., III CZ 12/09, Lex nr 584754; z 12 marca 2010 r., III CZ 6/10, Lex nr 852673; z 17 czerwca 2010 r., III CZ 18/10, Lex nr 686067).

Sytuacja taka występuje w rozpoznawanej sprawie, skoro skarżący powołując jako podstawę skargi nowe środki dowodowe, odwołuje się do postanowień Prokuratury Rejonowej w G. wydanych w sprawach Ds. .../08 i Ds. .../10 oraz zeznań świadków złożonych w sprawie I C .../11 Sądu Okręgowego w T., czyli środków dowodowych powstałych po prawomocnym zakończeniu sprawy I ACa .../08 objętej skargą o wznowienie postępowania. Tymczasem nowe środki dowodowe mogą być podstawą skargi o wznowienie postępowania, jeżeli istniały w czasie prawomocnie zakończonego postępowania, jednak nie były znane stronie i z tego powodu nie mogły być przez nią wykorzystane w tym postępowaniu (por. uchwała składu 7 sędziów- zasada prawna z 21 lutego 1969 r., III PZP 63/68, OSNC 1969/12/208; postanowienia Sądu Najwyższego z 24 maja 1982 r., II CO 1/82, OSPiKA 1984/2/27; z 24 listopada 2000 r., V CKN 148/00, Lex nr 1170645; z 20 października 2005 r., IV CZ 98/05, Lex nr 1109456; z 12 września 2007 r., I CZ 105/07, Lex Polonica nr 1932393; z 16 maja 2008 r., III CZ 20/08, Lex Polonica nr 2037086; z 8 kwietnia 2009 r., V CZ 16/09, Lex nr 619675; z 28 października 2011 r., I CZ 115/01, Lex nr 1084695).

Prawidłowo Sąd Apelacyjny również ocenił, iż skarga odnośnie większości powołanych w niej podstaw została wniesiona z uchybieniem trzymiesięcznego terminu (art. 407 § 1 i 2 k.p.c.). Skarżący nie kwestionował uchybienia terminu do wniesienia skargi w zakresie w jakim była oparta na wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 16 marca 2011 r., wydanym w sprawie K 35/08 (Dz. U. Nr 64, poz. 342). Natomiast odnośnie terminowości wniesienia skargi opartej na podstawie restytucyjnej wywodził, iż Sąd Apelacyjny nie dysponował aktami sprawy V ACa .../12 Sądu Apelacyjnego w [...], w której skarżący już 12 marca 2012 r. powoływał się na wyniki postępowania dowodowego w sprawie I C .../11 Sądu Okręgowego w T.

Stanowiska tego nie sposób podzielić, skoro akta V ACa .../12 zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału zostały załączone do akt sprawy V ACa .../12 na posiedzenie niejawne wyznaczone celem rozpoznania skargi (k. 1). Ponadto z akt I ACa 1.../08 wynika, iż skarżący już w lutym 2012 r. w pismach skierowanych do tej sprawy przyznawał, iż zapoznawał się szczegółowo z uzasadnieniem sporządzonym w sprawie I C .../11 Sądu Okręgowego w T. (k. 608, 612 i 618-620), co jednoznacznie dowodzi jego wiedzy o środkach dowodowych mających być podstawą wznowienia w tym zakresie, a w konsekwencji wniesienia skargi 7 sierpnia 2012 r. z uchybieniem trzymiesięcznego terminu. Natomiast odnośnie mającego stanowić podstawę skargi postanowienia Prokuratury Rejonowej w G. z 30 maja 2008 r. wydanego w sprawie Ds. .../08, to było ono skarżącemu znane co najmniej od 25 maja 2009 r. (k. 401-404 akt I ACa 1.../08), skoro w piśmie z tej daty powoływał się na to postanowienie. Skarżący nie uchybił jedynie terminowi do wniesienia skargi w zakresie w jakim skarga oparta została na postanowieniu Prokuratury Rejonowej w G. z 26 czerwca 2010 r. wydanym w sprawie Ds. .../10, skoro po raz pierwszy postanowienie to dołączył do akt sprawy przy piśmie z 18 czerwca 2012 r. (k. 653- 656 akt I ACa .../08), a brak danych kiedy postanowienie to zostało mu doręczone. Kwestia ta jest jednak pozbawiona istotnego znaczenia, skoro omawiany środek dowodowy jako nie spełniający wymogów art. 403 § 2 k.p.c. nie może stanowić ustawowej podstawy wznowienia.

Rację ma skarżący, iż odrzucenie skargi o wznowienie postępowanie bez wzywania autora skargi do uprawdopodobnienia okoliczności stwierdzających zachowanie terminu lub dopuszczalność wznowienia (art. 410 § 2 k.p.c.) możliwe jest jedynie gdy niezachowanie terminu do wniesienia skargi lub nie oparcie skargi na ustawowej podstawie nie budzi żadnych wątpliwości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 lutego 2009 r., I CZ 4/09, Lex nr 1162645 i z 18 stycznia 2012 r., II CZ 146/11, Lex nr 1147758). W rozpoznawanej sprawie wątpliwości takie nie zachodziły, a Sąd Apelacyjny bez potrzeby uruchamiania postępowania na podstawie art. 410 § 2 k.p.c. był władny ocenić, terminowość wniesienia skargi i jej oparcie na ustawowej podstawie.

Z przytoczonych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. zażalenie należało oddalić.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 22³ § 1 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity z 2010 r. Dz. U Nr 10, poz. 65 z późn. zm.) oraz § 12 ust 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 i § 2 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).